

**Nacionālās trīspusējās sadarbības padomes
Sociālās drošības apakšpadomes (SDA) un Darba lietu trīspusējās
sadarbības apakšpadomes (DLTSA) sanāksmes**

PROTOKOLS

Rīgā, Skolas ielā 28

Nr.1

2017.gada 8.martā

SANĀKSMI VADA: J.Muižniece - valdības puses pārstāvis – Labklājības ministrijas (LM)
valsts sekretāra vietniece

PIEDALĀS:

No valdības puses:

A.Dūdiņš, LM Sociālo pakalpojumu departamenta vecākais eksperts

L.Neiders, Ekonomikas ministrijas Tautsaimniecības struktūrpolitikas departamenta
Ekonomiskās politikas koordinācijas nodaļas vadītāja vietnieks

M.Badovskis, LM Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktors

I.Vjakse, LM Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta direktora
vietniece

R.Lūsis, Valsts darba inspekcijas direktors

M.Noriņa, Valsts darba inspekcijas Darba tiesību nodaļas vadītāja

S.Rāgs, Tieslietu ministrijas Civiltiesību departamenta Vispārējo civiltiesību nodaļas jurists

No darba devēju puses:

P.Leiškalns, Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) sociālo lietu un sociālās drošības
eksperts

A.Alksnis, LDDK jurists, darba tiesību eksperts

A.Zorgevics, LDDK pārstāvis

D.Teice, LDDK pārstāve, SIA "Lattelecom"

No arodbiedrību puses:

K.Rācenājs, LBAS jurists, konsultants darba tiesisko attiecību jautājumos

M.Pužuls, LBAS konsultants darba aizsardzības jautājumos

J.Kalniņš, Sabiedrisko pakalpojumu un transporta darbinieku arodbiedrības LAKRS
priekšsēdētājs

I.Sīpola, Latvijas arodbiedrības "Energija" priekšsēdētāja vietniece

A.Grīnfelde, Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības eksperte sociāli ekonomiskajos
jautājumos

R.Pfeifere, Industriālo nozaru arodbiedrības priekšsēdētāja

L.Ozoliņa (G.Oškājas vietā), Latvijas Dzelzceļnieku un satiksmes nozares arodbiedrība

NEPIEDALĀS: I.Alliks, A.Čemme, I.Liepiņa, L.Ābola, I.Kola, A.Grigorjevs, A.Suškins,
L.Smiltņiece, J.Kalējs.

PIEAICINĀTIE:

E.Celmiņa, LM Sociālās iekļaušanas politikas departamenta direktore

I.Upīte, LM Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā eksperte

I.Lipskis, LM Darba tirgus politikas departamenta direktors

J. Geduša, LM Darba attiecību un darba aizsardzības politikas departamenta vecākā eksperte

I.Laganovska-Dīriņa, LM Sociālās iekļaušanas politikas departamenta direktores vietniece

PROTOKOLĒ: LM Sociālās apdrošināšanas departamenta vecākā referente K.Zirnīte.

Sanāksmi sāk plkst. 13:00.

Darba kārtībā:

1. Personu ar invaliditāti integrāciju darba tirgū.
2. Darbnespējas cēloņu norādīšanas pamatojums darbnespējas lapā A.

1. jautājums.

Personu ar invaliditāti integrāciju darba tirgū.

Ziņo: E.Celmiņa

LM rosina reorganizēt invaliditātes un darbības vērtēšanas sistēmu, jo šobrīd esošā sistēma ir koncentrēta pārsvarā uz vispārējās invaliditātes vērtēšanu, bet ne tik ļoti uz personu ar invaliditāti spēju strādāt. Piedāvātā reforma aptver plašu jautājumu loku kā invaliditātes un darbības vērtēšanu, arodslimību noteikšanas kārtību, sociālo un profesionālo rehabilitāciju, asistentu pakalpojumu pārveidi, sociālās apdrošināšanas pakalpojumus, iesaistīto institūciju funkciju un sadarbības shēmas, t.sk. izmaiņas pašvaldību atbildībā, savstarpējo komunikāciju.

Par jautājumu izsakās: P.Leiškalns, A.Alksnis, M.Badovskis, D.Teice, R.Pfeifere, A.Zorgevics, M.Pužuls, R.Lūsis, I.Sīpola, K.Rācenājs.

M.Badovskis aicina sociālos partnerus, slēdzot ģenerālvienošanos ar nozaru asociācijām, tajās ietvert instrumentus, kas ļautu saglabāt vairāk personas darba tirgū.

P.Leiškalns aicina, vērtējot arodslimības, skatīt to samērīgi starp visiem darba devējiem, pie kuriem persona, kurai konstatēts darbības zaudējums, ir bijusi nodarbināta.

Darba devēji atbalstāmi vērtē to, ka kvotu sistēmu darba vietās, kas nodarbina personas ar invaliditāti, plānots ieviest sākotnēji valsts pārvaldē, ko tālākā nākotnē varētu ieviest arī privātajā sektorā.

A.Alksnis uzskata, ka reforma ir apsverama un darba devēji ir gatavi līdzdarboties tās ieviešanas procesā, bet pie nosacījuma, ka tās ieviešanā pienākumi starp valsti un darba devējiem tiek noteikti samērīgi un darba devējiem nav jāuzņemas papildus valsts (sociālās) funkcijas.

D.Teice informē, ka būtisks šķērslis ir darba līguma uzteikšanas jautājums (Darba likuma 109.pants), dēļ kā darba devēji ir piesardzīgi nodarbināt personas ar invaliditāti. Tāpat būtu jādomā par paša indivīda līdzdarbību maksimāli iesaistīties darba tirgū, personai paredzot konkrētus pienākumus.

P.Leiškalns atzīmē, ka darba devējiem bez darba vietas speciālas pielāgošanas papildus izmaksas rada vēl slimības naudas izmaksa personām ar invaliditāti.

A.Alksnis informē, ka darba vides pielāgošana jautājums ar mērķi nodarbināt personas ar invaliditāti, darba devēji nav akcentējuši kā milzīgu problēmu pretstatā tam, kāda ir Darba likuma 109.panta nosacījumi.

R.Pfeifere akcentē, ka vairāk ir problēma personu ar invaliditāti pieņemt darbā, nekā darba vides pielāgošanas aspekts. Tāpat ir novērots, ka darbiniekiem ir problēma pierādīt arodslimības faktu.

R.Lūsis rosina pārdomāti izvērtēt kā ētiskāk definēt personu darbības zuduma apmērus. Tāpat rosina sistēmā ieviest tādus instrumentus, kur Valsts darba inspekcijai nebūtu

sistemātiski jāveic darba vietas tehniskais raksturojums darba vietā pie visiem darba devējiem, kur attiecīgais darbinieks ir strādājis.

Praksē novērots, ka arodslimību ārsti slēdzienos nosaka kategoriskus aizliegumus, ko darbinieks nevar darīt darbā, bet reformas ietvaros būtu atbalstāmi, ja arodslimību ārsta slēdziens būtu vairāk kā ieteikums, ko tieši drīkst darīt darbinieks ar ierobežotu darbspēju.

I.Sīpola aicina padomāt, kā vairāk motivēt darba devēju neatbrīvot no darba darbinieku, kuram pēc arodslimību ārsta slēdziena ir noteikta ierobežota darbspēja, bet turpināt to nodarbināt.

K.Rācenājs informē, ja tiktu atcelts Darba likuma 109.pants, kas uzliek ierobežojumus darba devējam no darba atbrīvot personu ar invaliditāti, no arodbiedrību puses būtu ierosinājums lietderīgi ieviest kādu papildus palīdzību šiem darbiniekiem ar mērķi veiksmīgāk atrast jaunu darba vietu, vai paredzēt garāku uzteikuma termiņu, vai papildus līdzekļus par darba uzteikumu. Tāpat lietderīgi būtu piesaistīt šiem darbiniekiem atbalsta personālu, kas palīdzētu meklēt un sagatavoties jaunai darba vietai.

E.Celmiņa aicina sociālos partnerus publiskajā telpā paust viedokli par reformas nepieciešamību, tādā veidā iepazīstinot vairāk sabiedrību par izmaiņu nepieciešamību nākotnē.

SDA un DL TSA nolemj: konceptuāli atbalstīt LM piedāvāto invaliditātes un darbspējas vērtēšanas sistēmas reformas plānu un neiebilst par tā tālāku virzību.

2. jautājums.

Darbnespējas cēloņu norādīšanas pamatojums darbnespējas lapā A.

Ziņo: I.Upīte.

Nepieciešams izdiskutēt, kuri ir tie darba nespējas cēloņi, par kuriem darba devējam ir nepieciešamība zināt, ko ģimenes ārstam būtu jānorāda darba nespējas lapā A.

Par jautājumu izsakās: P.Leiškalns, A.Alksnis, A.Dūdiņš, M.Badovskis, K.Rācenājs, A.Zorgevics, D.Teice, J.Pužuls.

SDA un DL TSA nolemj: darba nespējas lapā A norādīt šādus darba nespējas cēloņus: arodslimība un nelaimes gadījums darbā.

Sanāksmes noslēgums plkst.14:35.

Pielikumā: prezentācija "Diskusija par izmaiņām darbspēju jautājumā - sistēmas modelis un atbalsts darba devējiem".

Sanāksmes vadītājs: _____ J.Muižniece

Protokolētājs: _____ K.Zirnīte

Saskaņots:

LDDK pārstāvis

LBAS pārstāvis

